

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/184/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320201887
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6320201887.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloletého V. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, I., dieťa matky I. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, I. a otca M. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. cesta XX, K. K., o nariadenie neodkladného opatrenia o udelení súhlasu za otca s nástupom maloletého na primárne vzdelávanie, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným Okresnému súdu Brezno dňa 24. 08. 2020 domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd udelil súhlas za otca maloletého dieťaťa s nástupom maloletého na primárne vzdelávanie do Základnej školy B. A., U. XX, Z..

2. Dňa 28. 08. 2020 Okresný súd Brezno postúpil vec Okresnému súdu Banská Bystrica ako miestne príslušnému súdu na konanie.

3. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/173/2018-264 zo dňa 14. 03. 2020 bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, konanie nie je právoplatne ukončené. Z jej strany prišlo k zmene pomerov, od mája 2020 sa s partnerom, jeho maloletou dcérou a maloletým presťahovala do rodinného domu v I., kde majú s maloletým trvalý pobyt. Počas bývania v Banskej Bystrici sa s otcom maloletého dieťaťa striedali v starostlivosti o maloletého v intervale 2-2-3 a dva krát v týždňových intervaloch počas mesiaca júl a august 2020. Od času, kedy sa presťahovali, aj napriek motivácii, maloletý začal odmietať navštevovať otca. Poznomenala, že maloletý jej opakovane rozpráva, že chce s ňou dlhšie zostať, otca sa bojí, bojí sa otcovi oponovať, resp. mu niečo pozitívne povedať ohľadom ich strávených chvíľ, lebo vie, že otec bude zatínať sánky, bude sa hnevať a bude zle. Aj pri nákupe školských vecí reagoval so strachom, keď mali otcovi povedať, že kúpili školskú tašku, aby sa otec nehneval, opakovane prízvukoval, či jej otec odpísal, že tašku môžu kúpiť. Upokojil sa až večer, keď otec odpísal, že školskú tašku kúpiť môžu. Opakovane sa stáva, že maloletý má obavy z reakcie otca na bežné situácie, nakoľko pozná jeho povahu, následne otec reaguje podráždene a s hnevom a dieťa vypočúva, čo maloletému nie je príjemné. Podotkla, že maloletý má sedem rokov, v septembri nastúpi do prvého ročníka základnej školy. S otcom sa nevedia dohodnúť, na ktorú školu maloletý nastúpi. Otec chce, aby maloletý nastúpil na ZŠ M., kde pracuje, s čím nesúhlasí z dôvodu, aby maloletý nebol dennodenne konfrontovaný zo strany otca, ak by mal maloletý v škole spočiatku problémy. Otec bežne neprimerane a úzkostlivo reaguje na v jeho očiach prípadný neúspech maloletého, resp. ak maloletý niečo vo svojom veku neovláda. Poznomenala, že otec podal prihlášku na menovanú školu napriek jej nesúhlasu a napriek tomu, že spádovou školou bola v tom čase podľa trvalého pobytu maloletého ZŠ E. A. XX, Banská Bystrica, kam pôvodne chcela, aby maloletý nastúpil. Maloletému sa v I. páči, navštívila s ním aj ZŠ vo Z., pričom maloletý jej uviedol, že by do nej chcel chodiť. Následne sa informovala u riaditeľky ohľadom prijatia dieťaťa, bolo jej vydané aj rozhodnutie. Maloletý si vybral aj záujmový krúžok.

Poukázala na skutočnosť, že maloletého bude do školy voziť autom, avšak škola poskytuje odvoz detí aj školským autobusom. Maloletý si v novom prostredí našiel kamarátov zo susedstva, s ktorými chce školu navštevovať. Otec nesúhlasí s nástupom maloletého do uvedenej školy, ich komunikácia je narušená. Otec odmieta rešpektovať prania a potreby dieťaťa, presadzuje si len svoje názory. Ako rodičia vo výchove dieťaťa nie sú jednotní, ona sa snaží zabezpečiť stabilné prostredie dieťaťa, maloletý má pravidelný režim, aktivity, v ktorých sa cíti bezpečne a spokojne.

4. Z matkou predloženého rozhodnutia Základnej školy B. A., U. XX, Z. č. RŠ XXXX/XXX zo dňa 14. 08. 2020 vyplýva, že maloletý bol prijatý na primárne vzdelávanie na menovanú školu v školskom roku 2020/2021 a zaradený je do 1.B triedy. Ako adresát rozhodnutia je uvedená matka maloletého dieťaťa.

5. Na tunajšom súde prebieha pod sp. zn. 32P/178/2020 konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o výbere základnej školy, ktorú má maloletý navštevovať. Uznesením č. k. 32P/178/2020- 27 zo dňa 25. 08. 2020 súd matke uložil povinnosť dočasne strpieť prijatie maloletého a jeho nástup na ZŠ M. 17, Banská K., návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a uložil otcovi povinnosť podať v lehote 30 dní od doručenia uznesenia návrh vo veci samej o nezhode rodičov pri príprave na budúce povolanie maloletého. V uznesení súd konštatoval, že určenie základnej školy pre maloleté dieťa je podstatná vec týkajúca sa maloletého, ku ktorému je potrebný súhlas obidvoch rodičov. Každý z rodičov prihlásil maloletého bez súhlasu druhého rodiča do inej základnej školy. O definitívnom výbere školy pre maloletého nie je možné rozhodnúť neodkladným opatrením, pri nariadení ktorého vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia a krátku lehotu na rozhodnutie, súd nemá priestor na plnohodnotné dokazovanie. Súd mal osvedčenú nezhodu rodičov ohľadom určenia základnej školy maloletého, ktorú má navštevovať, nemal však osvedčené žiadnym spôsobom, že umiestnenie maloletého do otcom vybranej školy, do ktorej bol maloletý už aj prijatý, či do matkou vybranej školy, do ktorej bol tiež maloletý prijatý, je v záujme maloletého dieťaťa. V prípade, ak by súd už neodkladným opatrením určil, že maloletý má navštevovať otcom vybranú základnú školu, uvedený výrok by bol totožný s výrokom vo veci samej, ktorý súd uložil otcovi podať, pričom konanie o nezhode rodičov nepripúšťa s poukazom na znenie § 111 písm. h) CMP totožnosť výroku o neodkladnom opatrení a vo veci samej, nakoľko vo veci samej súd rozhoduje rozsudkom. Súd preto návrh otca na určenie základnej školy, ktorú má maloletý navštevovať neodkladným opatrením, ako nedôvodný zamietol. Súd ďalej v uznesení konštatoval, že v júni 2020 sa matka maloletého dieťaťa presťahovala mimo Banskej Bystrice, zmenila bydlisko maloletého, prehlásila mu trvalý pobyt, všetko, bez súhlasu otca, hoci bola poučená, že zmena bydliska je podstatnou vecou týkajúcou sa maloletého, na ktorú je potrebný súhlas oboch rodičov. Podľa svojvoľne zmeneného trvalého pobytu maloletého, bez vedomia otca, maloletého prihlásila do spádovej základnej školy. Zohľadňujúc všetky uvedené skutočnosti, doterajší výkon starostlivosti o maloletého obomi rodičmi v mieste jeho doterajšieho bydliska (Banská Bystrica), v prostredí, ktoré je maloletému známe, kde vyrastal, svojvoľné premiestnenie maloletého matkou mimo miesta doterajšieho bydliska bez súhlasu otca a tým hrubé porušenie rodičovských práv a povinností matky, nezhodu rodičov ohľadom nástupu do základnej školy, s prihliadnutím na blížiaci sa začiatok školského roka 2020/2021, súd z dôvodu ochrany záujmov maloletého garantovaných v čl. 5 Zákona o rodine, jeho práva na vzdelanie a plnenie si povinnej školskej dochádzky, uložil matke povinnosť strpieť prijatie a nástup maloletého do ZŠ M. XX, K. K..

6. Z otcom predloženého rozhodnutia Základnej školy, M. XX, Banská Bystrica č. ZŠ-V./XX-XXX/XXXX zo dňa 03. 06. 2020 vyplýva, že maloletý bol prijatý do 1. ročníka menovanej základnej školy od školského roka 2020/2021.

7. Z obsahu opatrovaneckého spisu vyplýva, že na tunajšom súde sa pod sp. zn. 37P/173/2018 vedie na návrh matky konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Rozsudkom č. k. 37P/173/2018-264 zo dňa 14. 03. 2020 súd zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s tým, že každý z rodičov je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého striedavo v týždenných intervaloch počnúc právoplatnosťou rozhodnutia, pričom obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Miesto prevzatia a odovzdania maloletého súd určil tak, že matka je oprávnená maloletého prevziať pred vchodom otca a otec je oprávnený maloletého prevziať pred domom matky. Súd ďalej určil, že bydliskom maloletého bude bydlisko matky, rodinné prídavky bude poberať matka, daňový bonus si uplatní otec. Výživné súd neurčil, obom rodičom uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu. Rozhodnutie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, matka sa proti rozsudku odvolala.

8. Z opatrovaneckého spisu maloletého ďalej vyplýva, že uznesením č. k. 37P/173/2018-155 zo dňa 10. 07. 2019 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne odovzdal do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že počnúc dňom vykonateľnosti rozhodnutia je matka oprávnená zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý párný týždeň od pondelka 10,00 hod. do stredy 10,00 hod., od piatku 10,00 hod. do pondelka nepárneho týždňa 10,00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy 10,00 hod. do piatku 10,00 hod. Otec je oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý nepárny týždeň od pondelka 10,00 hod. do stredy 10,00 hod., od piatku 10,00 hod. do pondelka párneho týždňa 10,00 hod. a každý párný týždeň od stredy 10,00 hod. do piatku 10,00 hod.

9. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015, Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

13. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

14. V danej veci má súd preukázané, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu. Rozsudkom tunajšieho súdu bol maloletý zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, rozsudok nenadobudol doposiaľ právoplatnosť. V súčasnosti je výkon rodičovských práv a povinností k maloletému upravený neodkladným opatrením, v zmysle ktorého rodičia zabezpečujú striedavú osobnú starostlivosť o maloletého v intervaloch 2-2-3 dni. V čase rozhodovania o striedavej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením i vo veci samej obaja rodičia žili v Banskej Bystrici, otec na adrese M. XX, K. Bystrica, matka v prenajatom byte na ul. E. 1, Banská Bystrica. Následne sa matka maloletého dieťaťa spolu s maloletým presťahovala do I. bez súhlasu otca, zmenila maloletému aj trvalý pobyt. Súd mal ďalej preukázané, že rodičia sa nevedia dohodnúť na výbere základnej školy, ktorý bude maloletý navštevovať, každý z rodičov prihlásil maloletého bez súhlasu druhého rodiča do inej základnej školy, pričom maloletý bol prijatý do oboch základných škôl. Obaja rodičia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohľadom ich nezhody pri výbere základnej školy pre maloletého, súd uznesením č. k. 32P/178/2020- 27 zo dňa 25. 08. 2020 uložil matke povinnosť dočasne strpieť prijatie a nástup maloletého na ZŠ M. XX, Banská Bystrica, návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia

ohľadom výberu základnej školy pre maloletého zamietol a otcovi uložil povinnosť podať návrh vo veci samej.

15. Po preskúmaní a posúdení obsahu návrhu matky, pripojených listín, po oboznámení s obsahom spisov týkajúcich sa maloletého, zohľadňujúc doteraz zistené skutkové skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by jej súd udelil súhlas za otca s nástupom maloletého na primárne vzdelávanie do základnej školy nie je dôvodný, nakoľko matka neosvedčila bezodkladnú potrebu úpravu pomerov maloletého dieťaťa. Súd má preukázané, že práva maloletého nie sú ohrozené, keďže právo maloletého na vzdelanie a na plnenie povinnej školskej dochádzky maloletým je v súčasnosti zabezpečené na základe neodkladného opatrenia, ktorým súd uložil matke povinnosť dočasne strpieť prijatie a nástup maloletého na ZŠ M. XX, Banská Bystrica. Z uvedeného dôvodu nie je potrebné a nevyhnutné bezodkladne neodkladným opatrením udeliť súhlas matke za otca s nástupom maloletého na ňou vybranú základnú školu. V čase rozhodovania o vyššie uvedenom neodkladnom opatrení boli súdu známe skutočnosti, ktoré matka uvádzala v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a ktoré súd tiež posudzoval pri vydávaní rozhodnutia. Uloženou povinnosťou matke dočasne strpieť prijatie a nástup maloletého na ZŠ M. XX, Banská Bystrica súd zabezpečil dočasne nástup maloletého do základnej školy podľa miesta posledného bydliska maloletého určeného na základe dohody rodičov. Súd nevidel toho času dôvod na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia a udelenie súhlasu za otca s nástupom maloletého do matkou vybranej základnej školy neodkladným opatrením, keďže k prihláseniu maloletého do matkou uvedenej základnej školy ako spádovej školy prišlo na základe svojvoľne zmeneného trvalého pobytu maloletého matkou bez súhlasu otca po premiestnení maloletého z miesta jeho doterajšieho bydliska bez vedomia otca. O definitívnom výbere základnej školy pre maloletého súd rozhodne v konaní vo veci samej na základe návrhu otca, k podaniu ktorého ho súd zaviazal, po vykonaní riadneho dokazovania zohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa. Súd opakovane poukazuje na skutočnosť, ktorú konštatoval i pri rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, že o definitívnom výbere základnej školy pre maloletého súd nemôže rozhodnúť neodkladným opatrením, ale len rozhodnutím vo veci samej - rozsudkom (§ 111 písm. h) CMP v spojení s § 120 ods. 1 CMP) po vykonaní dokazovania a zistení skutočného stavu veci. Nakoľko v súčasnosti je dočasne zaistené plnenie povinnej školskej dochádzky maloletého v súdom určenej základnej škole, nie sú ohrozené záujmy maloletého dieťaťa. Súd preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu vecí (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).